

32è.

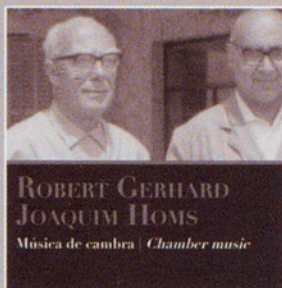
fm
tm

**FESTIVAL
de MÚSIQUES**
de Torroella de Montgrí

Del 21 de juliol al 23 d'agost de 2012

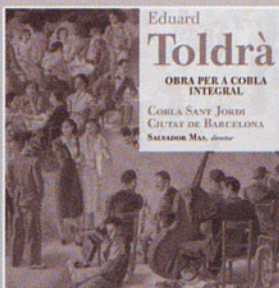
Membre de l'Associació Europea de Festivals
Declarat Festival Estratègic per la Generalitat de Catalunya

www.festivaldetorroella.com

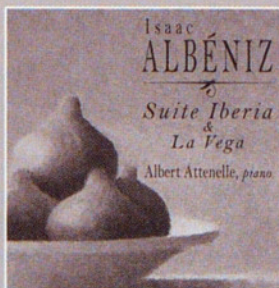
**ROBERT GERHARD
JOAQUIM HOMS**

Música de cambra | Chamber music
D. Ballesteros, violí
C. Barrios, clarinet
G. Díaz-Jerez, piano

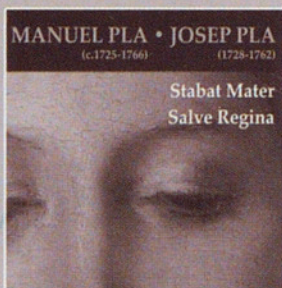
EDUARD TOLDRÀ

Obra per a cobla
Cobla Sant Jordi
S. Mas, direcció

ISAAC ALBÉNIZ

Suite Iberia & La Vega
A. Attenelle, piano

**MANUEL PLA
JOSEP PLA**

R. Andueza, P. Bordas
Orquestra Barroca
Catalana
O. Centurioni, direcció

JULI GARRETA

Impressions simfòniques
& Les illes Medes
OBC. M. Ortega, direcció

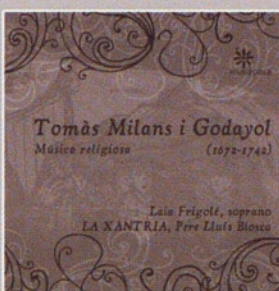
RAMON HUMET

Música del no ésser
JONC, Grupo Enigma
OBC, BCN 216

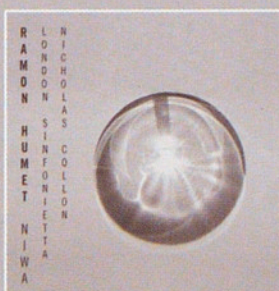
**MÚSICA D'ORGUE A
CATALUNYA**

Segles XX i XXI
J. de la Rubia, orgue

TOMÀS MILANS

Música vocal religiosa
La Xantria
P. Ll. Biosca, direcció

RAMON HUMET

Niwa Música de cambra
London Sinfonietta
N. Collon, direcció

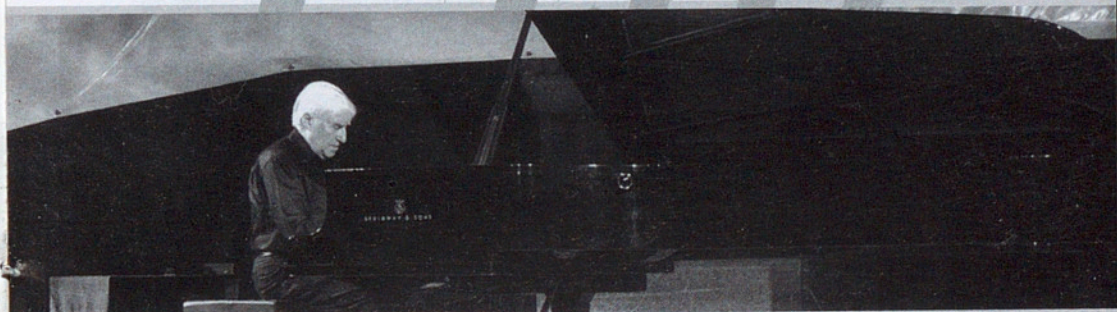
**Edicions discogràfiques d'especial Interès
cultural i/o patrimonial, amb el suport de l'ICEC**

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Empreses Culturals

32è.

fm
f m

Divendres 17 d'agost / 22 h
Església de Sant Genís

Joaquín Achúcarro, piano

Obres de Montsalvatge, Mompou, Debussy i Schumann.

Comentari del programa

El compositor Xavier Montsalvatge (Girona 11 de març de 1912 – Barcelona 7 de maig de 2002) ha esdevingut una de les figures cabdals de la nostra música. La seva obra té un segell personal inconfusible malgrat apropar-se a estils diversos. Va escriure música de tall nacionalista i es va veure influenciat pel dodecatonisme; admirava la música de Wagner i els autors francesos; es va veure atret per la música antillana i fins i tot va abraçar la politonalitat. Achúcarro inicia el seu recital fent un homenatge al compositor gironí, interpretant la *Siciliana*, obra que formava part d'un ballet encarregat pel Coronel de Basil -director del Ballet de Montecarlo- que va ser escrit l'any 1940 però que mai no arribaria a estrenar-se. Quasi mig segle més tard Montsalvatge en va fer una versió per a piano que va ser dedicada precisament a Achúcarro. La segona obra escollida és la *Berceuse a la memoria de Óscar Esplá* extreta de les *Tres piezas para la mano izquierda* (1983-87). Escrita per commemorar els deu anys de la mort del compositor alacantí, aquesta "divagació melòdica" –com la definia Montsalvatge– esdevé una de les partitures més reeixides per la originalitat de la seva producció.

La sonoritat màgica, els timbres, el *rubato*, les harmonies volgutament despullades, la sonoritat velada i profunda; el piano de Mompou resulta idènticament inconfusible. Dins el llegat de Mompou, de qui es commemora enguany el vint-i-cinquè aniversari de la seva mort, les *Cançons i Danses* figuren com obres cabdals dins la seva producció. La *Cançó i dansa* núm. 7 va ser composta l'any 1944 i la seva música s'inspira en dues de les melodies populars catalanes més escoltades: *Muntanyes regalades* i *L'hereu Riera*. La cançó resulta senzilla, amb un breu passatge apassionat dins, però, la concreció sonora de l'inconfusible harmonia i musicalitat pròpies de la creació melòdica de l'autor. La *Dansa* escrita en La major esdevé exemple del tractament harmònic i melòdic que el compositor desenvolupa en la major part de les cançons i danses: claredat en la línia melòdica, acords que rebutgen la densitat en benefici d'una acurada nuesa harmònica o

l'ús d'aspectes tècnics com breus contrapunts en el darrer episodi, per mantenir un equilibri que acompleixi la premissa que en la seva música no hi manca ni hi sobra res.

Mompou va escriure dotze preludis. El primer quadern integrat per quatre peces va ser compost entre 1927 i 1928 i el segon entre 1930 i 1951. El *Preludi núm. 11* va ser dedicat a Alicia de Larrocha com a regal de noces i el núm. 12 al Dr. Fidel Saval. El primer Preludi dedicat a Manuel Rocamora –creador del Museu d'indumentària– porta com a indicació "*Dans le style romance*". Escrit el 1927, hi apareixen uns motius d'un matisat lirisme melangiós sobre un delicat acompanyament en què apareix l'interval de quartes tant representatiu del piano de Mompou. El *Preludi núm. 9 "Languido"* (1943), malgrat evocar Chopin, pels seus cromatismes ens apropa més al món d'Scriabin, amb acords que es transformen en complement temàtic sobre una melodia trista i plenament identificada amb l'estil Mompou. El *Preludi núm. 12*, darrer de la col·lecció, reflecteix la sonoritat de l'última etapa de l'autor; el seu manuscrit està datat el 14 de gener de 1960 i el color de la seva música ens evoca l'oníric món de la *Música callada*.

Els 24 preludis de Debussy pertanyen a la darrera etapa creativa del compositor integrada per *Estampes*, *Images*, *Préludes* i els *Études*. Obres evocadores, simbolistes, com premonicions musicals, en què paisatges d'Espanya, Itàlia o d'Orient, la terra, el mar o el vent, inclús la paròdia de personatges conformen uns Preludis dividits en dos llibres i de les quals Achúcarro n'interpretarà quatre pertanyents al segon, escrit entre els anys 1910 i 1912. Una targeta postal que va ser enviada per Manuel de Falla va inspirar a Debussy *La Puerta del Vino*. Falla ens explica: "La fotografia representa el cèlebre monument de l'Alhambra. Adornada amb relleus en color i ombrejada per grans arbres, el monument contrasta amb un camí inundat de llum, del qual en veiem la perspectiva a través de l'arc de l'edifici". Debussy va decidir en veure la imatge fer una obra "Amb brusques oposicions d'extremada violència i d'apassionada dolçor", paraules que encapçalaran la partitura. Malgrat

que Debussy mai no va viatjar a Espanya retrata, amb un ritme d'havanera i una harmonia original, un món ple d'arrels populars espanyoles allunyades d'un folklore estereotipat. *Ondine*, vuitè dels preludis, més enllà de jocs d'artifici virtuosístics cerca amb sonoritats de vegades aspres un caire melangiós i el *Général Lavine-eccentric* retrata el cantant còmic americà Edward La Vine, amb ironia, amb sonoritats pròpies del jazz i ritmes de ragtime. Per últim, el preludi *Feux d'artifice* constitueix una proesa de virtuosisme i d'originalitat a causa de la seva escriptura atonal, sense una estructura interna definida, i que per la seva brillantor tècnica (arpegjis, octaves...) pot recordar el piano de Liszt.

Iniciats el 1834 i acabats un any després els Estudis Simfònics suposen un dels punts àlgids del piano de Schumann. L'autor revisaria l'obra després de la primera edició (1837) i de la segona (1852 –on va suprimir els Estudis núm. 3 i núm. 9), i es va arribar a una edició pòstuma definitiva l'any 1857. Inclús va canviar reiteradament el nom de l'obra "*Variacions patètiques*", "*Estudis de caràcter orquestral*", "*Estudis en forma de variació*" per, finalment, adoptar el títol que ja li havia atorgat a la primera edició: "*Estudis Simfònics*". Obra de lirisme heroic, dins la confrontació dialèctica entre els dos personatges schumannians, Florestan sobresortirà com un heroi triomfant per sobre el lirisme més oníric i contemplatiu d'Eusebius. L'obra s'inicia amb un tema senzill i expressiu, en do sostingut menor, escrit pel Baró Ignaz von Fricken, pare d'Ernestine von Fricken que dona peu a una obra apassionada, de tècnica exigent, vehement i d'una musicalitat abassegadora. El final *Allegro brillante*, majestuós, vibrant, és la culminació heroica a una obra de la qual Schumann en deixaria de banda cinc estudis més contemplatius, per no trencar l'espectacularitat del conjunt.

Lluís Trullen

Joaquín Achúcarro

Nascut l'any 1932, va rebre les primeres lliçons de piano al Conservatori de Bilbao, la seva ciutat natal, més tard estudià a Madrid i seguí perfeccionant la seva tècnica a l'Accademia Chigiana, amb professors de la talla de Guido Agosti, on se li va atorgar el Premio dell'Accademia al millor alumne i el títol "Accademico ad Honorem". Va ser el 1959, en guanyar el premi de Liverpool, que va decidir enfocar la seva carrera professional com a concertista. Guanyar el prestigiós concurs anglès li va permetre tocar acompanyat per la London Symphony Orchestra en un concert que li va reportar la medalla Harriet Cohen al millor debutant de l'any. El 1992, el govern espanyol li atorgà el Premio Nacional de Música en la seva varietat d'interpretació i, quatre anys més tard, va rebre del Rei d'Espanya la Medalla d'Or de Belles Arts.

Achúcarro ha desenvolupat una impressionant carrera internacional tant en recitals com acompanyat de destacades orquestres entre les quals es troben la Berliner Philharmoniker, la New York Philharmonic, la Chicago Symphony, la London Symphony, la Orquestra Nacional de França, la Santa Cecília de Roma i l'Orquesta Nacional de España amb directors de la talla de Claudio Abbado, Riccardo Chailly, Zubin Mehta, Simon Rattle o Yehudi Menuhin.

Del seu extens repertori cal destacar la seva preferència pels concerts per a piano de Rachmaninov, si bé és també un gran intèrpret dels concerts de Bartok, Albéniz, Beethoven, Brahms, Mozart i Txaikovski. El seu interès per a la música espanyola es pot apreciar en les interpretacions de *Noches en los jardines de España* de Manuel de Falla, en la *Rapsodia Portuguesa* de Ernesto Halffter o en la *Rapsodia Española* de Turina. Entre els seus enregistraments destaquen el *Concert per a piano* de Joaquín Rodrigo, per al segell SONY i les *Goyescas* de Granados. És professor de la Southern Methodist University de Dallas (Texas) i dels cursos d'estiu de l'Accademia Chigiana de Siena.

Programa

1a part

Xavier Montsalvatge (1912 – 2002)

Siciliana (dedicada a Joaquín AHCÚCARRO)

Berceuse a la memoria d'Oscar Esplá

Frederic Mompou (1893 – 1987)

Cançó i dansa núm. 7

Preludi núm. 1

Preludi núm. 9

Preludi núm. 12

Claude Debussy (1862 – 1918)

La plus que lente

Quatre preludis (del segon llibre)

- *La puerta del vino*

- *Ondine*

- *Général Lavine-eccentric*

- *Feux d'artifice*

2a part

Robert Schumann (1810 – 1856)

Tema – *Andante*

Estudi I (Variació 1) – *Un poco più vivo*

Estudi II (Variació 2) – *Andante*

Estudi III – *Vivace*

Estudi IV (Variació 3) – *Allegro marcato*

Estudi V (Variació 4) – *Scherzando*

Estudi VI (Variació 5) – *Agitato*

Estudi VII (Variació 6) – *Allegro molto*

Apèndix – *Allegretto*

Estudi VIII (Variació 7) – *Sempre marcatissimo*

Estudi IX – *Presto possibile*

Apèndix – *Moderato*

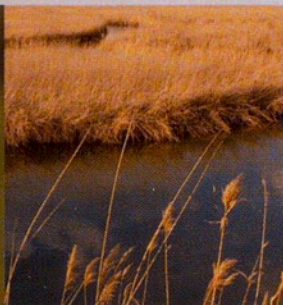
Estudi X (Variació 8) – *Allegro con energia*

Estudi XI (Variació 9) – *Andante espressivo*

Estudi XII (Finale) – *Allegro brillante*

Nous més oberts als sentits

Els tres móns de l'Obra Social són espais pensats per viure en família la natura, la cultura i l'alimentació a la Catalunya Central, el Pirineu i el Delta del Ebre

MónNatura Delta de l'Ebre

- Visita al centre d'interpretació de les aus
- Recreació d'unes salines tradicionals
- Observacions des del mirador

Món Sant Benet

- Visites guiades al Monestir i als Horts de Sant Benet
- Tallers i visites a la Fundació Alicia
- Descans a l'hotel Món i gastronomia als restaurants L'Angle, el Món i la Fonda

MónNatura Pirineus

- Visita al centre Fauna dels Pirineus
- Visita a l'observatori astronòmic
- Rutes i trekkings

MónNatura
Delta de l'Ebre

Llacuna de la Tancada, ctra. del Poblenou del Delta a les Salines
43870 Amposta (Tarragona) | 977 053 801
monnaturadelta.com

Món
Sant Benet

Camí de Sant Benet, 08272 Sant Fruitós del Bages | 93 875 94 00
monstbenet.com

MónNatura
Pirineus

Son, Alt Àneu 25589 - Lleida | 973 626 722
monnaturapirineus.com

tallers,
activitats a
l'aire lliure,
espais de
natura...

Organitza

Emisora oficial del festival

Cat **M**úsica

Col·laboren

EL PAÍS

CX Catalunya Caixa
Obra Social

TR3S C

PARRÒQUIA DE
SANT GENÍS

STEINWAY & SONS.

Patrocinen

